

PĒRĻU ZVEJNIEKS

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta Bibliotēku konsultatīvais centrs sagatavojis jaunākās literatūras celveža „Pērļu zvejnieks” otro numuru. Izdevuma mērķis ir pievērst uzmanību kvalitatīvai literatūrai, sniegt ierosmi bibliotēku krājumu saturiskajā pilnveidošanā, rosināt baudīt labu literatūru. Tās ir grāmatas, kuras uzskatām par ievēribas cienīgām, lai piedāvātu lasītājiem... un lasītu arī paši. Izdevums piedāvā trīspadsmit 2013. gada novembrī–decembrī izdoto grāmatu izlasi, kas ietver gan oriģinālliteratūru, gan tulkoto literatūru, gan nozaru literatūru. Katrai grāmatai dots īss bibliogrāfiskais apraksts, vāka attēls, ieskats grāmatas saturā un vērtējumā, saites uz tīmekļa resursiem par grāmatu un atslēgvārdi.

Ikvienš ir aicināts izteikt ieteikumus celveža tālākajai attīstībai: liega.piesina@lnb.lv.

„Pērļu zvejnieka” veidotāji

 L N B
 LATVIJAS
 NACIONĀLĀ
 BIBLIOTĒKA

Zālīte, Māra. *Pieci pirksti*. Rīga : Mansards, 2013. 304 lpp.

Dzejnieces, dramaturģes, esejistes un sabiedriskās darbinieces Māras Zālītes pirmais romāns „Pieci pirksti” ir tik personisks, ka autorei ir vienalga, ko kāds par to padomās. Bet iespaidi par mazās meitenes Lauras lielo pasauli, kura kopā ar vecākiem pagājušā gadsimta piecdesmitajos gados padomju Latvijā ir atgriezušies no Sibīrijas, ir spilgti, emocionāli un lasīt mudinoši. Cerams, ka grāmata tiks tulkota. „Piecu pirkstu saturs nav ne dzejā, ne dramaturģijā izsmeļams. Dzejas trauciņi ir par mazu, un dramaturģijas sietiņam daudz kas birst cauri. Vienmēr esmu uzskatījusi, ka proza ir žanru karaliene.” (Māra Zālīte) Turpinājums interesentiem: [apgāds „Mansards”](#), [„LSM.lv”](#), [„LTV.lv”](#), [„NRA.lv”](#), [radio „Klasika”](#) „Grāmatu stāsti”.

Romāna fragments: [„Satori.lv”](#).

Atslēgvārdi: autobiogrāfijas, bērnības atmiņu tēlojumi, deportācijas, Latvija, Sibīrija, vēsture

Boins, Džons. *Puisēns svītrainā pidžamā*. Rīga : Zvaigzne ABC, 2013. 176 lpp.

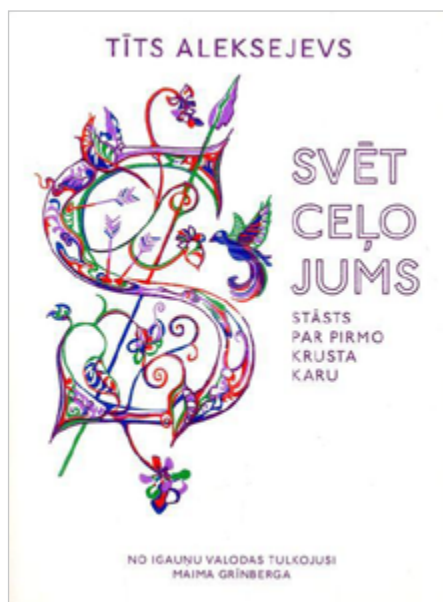
Reliģisko līderu apgalvojumiem, ka Džons Boins grāmatā „Puisēns svītrainā pidžamā” 20. gadsimta traģēdiju ir pārvērtis par farsu, pretī stājas saviļņotie lasītāji. Arī es. Aizkustinošs vēstījums, kurā rakstnieks „paņem” ar deviņgadīgā Bruno naivo dzīves uztveri un lasītāja spēju apjaust vārdos nepateikto. Jābūt pietiekamai dzīves pieredzei un patiesai emocionalitātei, lai saprastu, kā autors bez vardarbības raksta par vardarbību. Protams, grāmatas popularitāti veicina kinofilma ar tādu pašu nosaukumu. Turpinājums interesentiem: [apgāds „Zvaigzne ABC”](#), [„LA.lv”](#), [„Easyget.lv”](#), [„Sisyphus.lv”](#). Atslēgvārdi: genocīds, koncentrācijas nometnes, Otrais pasaules karš, vēsture

Stepnova, Marina. *Lazara sievietes*. Rīga : Jāņa Rozes apg., 2013. 336 lpp.

Atskabargaini, prātā paliekoši, laikmetu raksturojoši salīdzinājumi, kas romānā, ko var uzskatīt par 20. gadsimta Krievijas spoguļi, parāda sievišķīgās vērtības. Precīzās un spēcīgās metaforas lasīšanas laikā materializējas. Grāmatas varoņi tic Dievam, tic Padomju Savienībai, tic sev, mīlestībai un dara to tik patiesi un kaislīgi, ka lasītājs dzīvo līdz viņu emocijām, apjaušot, ka lielā vēsture ir tikai fons cilvēciskajiem pārdzīvojumiem.

Turpinājums interesentiem: apgāds „Jānis Roze”, „Ubi Sunt”, „Apollo”.
Atslēgvārdi: krievu daiļliteratūra, 20. gadsimts

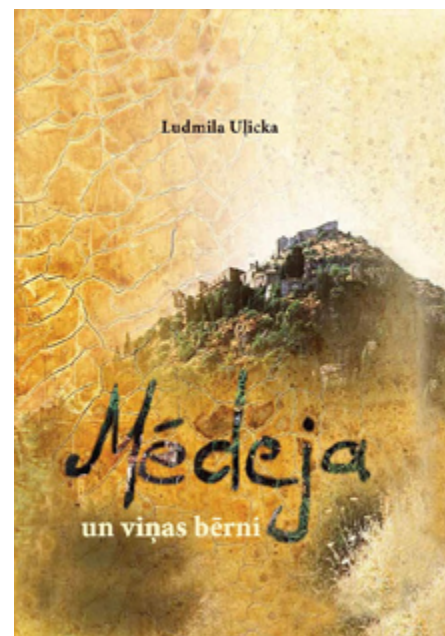

Aleksejevs, Tīts. *Svētceļojums: stāsts par Pirmo krusta karu*. Rīga : Mansards, 2013. 369 lpp.

Grāmatā, kur Pirmajā krusta karā devos līdz svētceļnieku pūlim, mani visvairāk nomocīja jautājums: „Kas izraisa nodevību?”. Un kā ar to sadzīvot pēc tam, kad nodoti cīņu biedri. Protams, 11. gadsimtā cilvēku uzskati bija pilnīgi citādi, taču mana neticība senlaikos tapušajām hronikām nav mazinājusies. Cilvēks paliek cilvēks ar visām savām vajībām un apraksta norises pēc paša uzskatiem. Maz pamazām notikums kļūst par stāstu, rodas hronisti un hronikas, atklājas cilvēciskais, kas nenonāk hroniku lappusēs... Igaunų rakstnieks, viduslaiku vēstures speciālists Tīts Aleksejevs 2008. gadā ar romānu „Svētceļojums” aizsāka Pirmā krusta kara triloģiju. 2010. gadā romānam piešķirta Eiropas Savienības Literatūras balva. 2011. gadā iznākusi triloģijas otrā daļa „Stiprā pilsēta”.

Turpinājums interesentiem: apgāds „Mansards”.

Atslēgvārdi: igauņu literatūra, kristietība, krusta kari, vēsture

Uļicka, Ludmila. *Mēdeja un viņas bērni*. Rīga : Jāņa Rozes apg., 2013. 245 lpp.

„Mēdeja un viņas bērni” (1996) ir pirmais ievērojamās krievu rakstnieces Ludmilas Uļickas romāns, ar kuru viņa iekaroja lasītāju sirdis. Kopskaitā autorei iznākušas 12 grāmatas, tostarp lugu izlase. Latviski publicēts romāns „Soņečka”. Pēc tā izlasīšanas man autore vārds iegula to autoru sarakstā, kuru darbi noteikti jālasa. Uļickas rakstības pamatprincips: „bez drūmuma un liķiem”. „Mēdeja un viņas bērni” ir dzīve, kas rit nesteidzīgi: viena vasara, ģimenes sāga, sievietes portrets un visam pāri – pārdzīvojumi. Mēs nereti dzīves norises salīdzinām ar meksikāņu „ziepju operām”, bet Uļicka parāda, ka ikdienas dzīve ir spraigāka un noslēpumaināka par visu izdomāto.

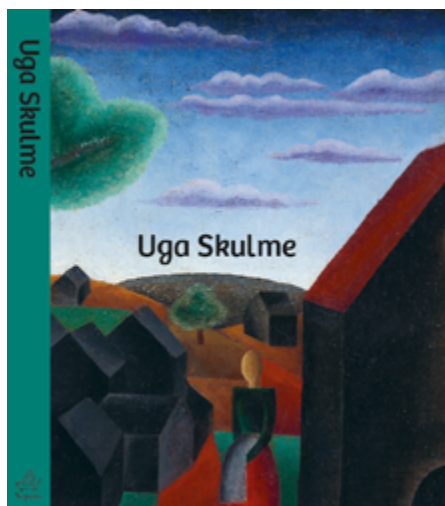
Turpinājums interesentiem: apgāds „Jānis Roze”, „Gramatplaukts.lv”.
Atslēgvārdi: krievu daiļliteratūra

Eko, Umberto. *Kēniņienes Loanas mistiskā liesma*. Rīga : Jāņa Rozes apg., 463 lpp.

To, ka seriālu varoņiem zūd atmiņa, esam pieņēmuši par normu, bet tagad arī Umberto Eko – ievērojamais itāliešu rakstnieks un semiotiķis – izmanto Milānas antikvāra Jambo atmiņas zudumu, lai celtu gaismā tēlus, faktus un personāžus, kas ietekmējuši gan viņa paša, gan visas viņa paaudzes bērņību. Tapusi ar ironiskām atziņām pārbagāta ilustrēta vēsture, kurā Umberto Eko atļaujas citēt pats sevi un dara to gana rotaļīgi. „Kēniņienes Loanas mistiskā liesma” ir devītais latviski tulkotais Umberto Eko darbs. Turpinājums interesentiem: [apgāds „Jānis Roze”](#).

Atslēgvārdi: Itālija, vēsturiskā daiļliteratūra

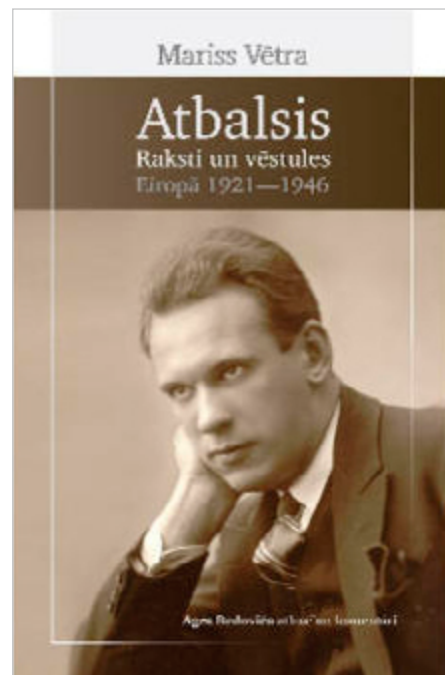

Skulme, Uga. *Atmiņu grāmata*. Rīga : Neputns, 2013. 463 lpp.

Uga Skulme. Sast. Laima Slava. Rīga : Neputns, 2013. 279 lpp.

Latviešu tēlotājas mākslas klasiķa, pedagoga Ugas Skulmes atmiņas nav iedomājamas bez Jurgā Skulmes plašajiem komentāriem. Subjektīvais autora vēstījums par cilvēkiem un laiku ir atšķirīgs no tā, ko līdz šim esam lasījuši. Uga Skulme savās dienasgrāmatās atklāti paudis savus uzskatus par kolēģiem, literātiem, ārstiem. Kritiskais vērtējums par laikabiedriem – Kārli Zāli, Zentu Mauriņu, Elīnu Zālīti – liek domāt, ka šīs atmiņas nebija domātas publicēšanai. Savukārt daudzās nodevības, ar kurām savas dzīves laikā nācies saskarties Ugam un Jurgim Skulmem, liek aizdomāties par cilvēka atriebības formām. Kultūrvēsturiski bagāts materiāls. Turpinājums interesentiem: [grāmata „Uga Skulme” apgādā „Neputns”](#), [„Atmiņu grāmata” apgādā „Neputns”](#).

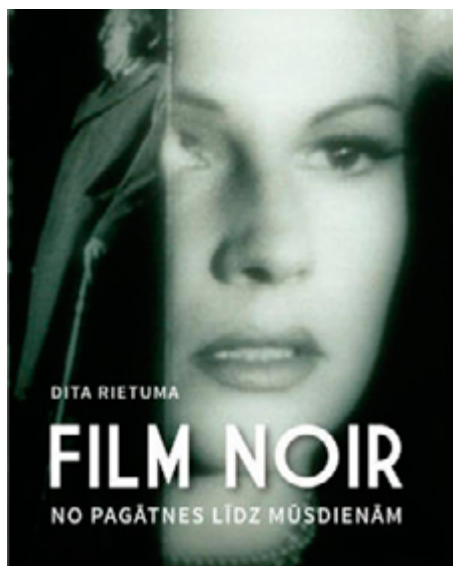
Atslēgvārdi: kultūras vēsture, mākslas vēsture, Jurgis Skulme, Uga Skulme

Vētra, Mariss. *Atbalsis: raksti un vēstules, Eiropā 1921–1946*. Sakārt. Agris Redovičs. Rīga : Mansards, 2013. 608 lpp.

Marisa Vētras pirmā literārā publikācija bija ceļojuma apraksts „Pompejās” 1925. gada laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”. Kopš 20. gadsimta 20. gadiem, Latvijas presē publicējot mūzikas dzīves apskatus, Mariss Vētra veiksmīgi darbojies arī žurnālistikā. Sarakstījis vairākas autobiogrāfiskas atmiņu grāmatas: „Div’ dūjiņas” (1935), „Mans baltais nams” (1954), „Karaļa viesi” (1954), „Rīga toreiz...” (1955) un „Sestā kolonna” (1957), kur kultūrvēsturisks izziņas materiāls ietērpts vieglā, asprātīgā stāstījumā. Izdevumā „Atbalsis” var izsekot, kā gadu gaitā pilnveidojas Marisa Vētras rakstības stils, lai ļautu viņu saukt par dziedātāju un rakstnieku. Turpinājums interesentiem: [apgāds „Mansards”](#).

Atslēgvārdi: kultūras vēsture, mūzikas vēsture, opera, trimda

Rietuma, Dita. *Film noir: no pagātnes līdz mūsdienām*. Rīga : Dianas Grāmata, 2014. 256 lpp.

Grāmatu „Planēta Neholivuda” (2002), „365 Dienas filmas” (sadarbībā ar N. Naumani, 2005), „Personības. Parādības. Personīgi” (sadarbībā ar N. Naumani, 2009) autore Dita Rietuma savā jaunajā grāmatā iepazīstina ar fascinējošu posmu amerikāņu kinovēsturē. Tās ir simtiem filmu, kas tapušas 20. gadsimta 40.–50. gados, taču ir cieši saistītas ar Eiropas kino pirmsākumiem. Pateicoties Dītai Rietumai *film noir* melnbaltie kadri kļūst krāsaini un interesanti. Režisors Alvis Hermanis atzīst, ka ir inficēts ar šo žanru. Par laimi tas patiešām ir lipīgi. Paldies Dītai par iespēju izslimot *film noir*.

Turpinājums interesentiem: „Delfi”, „Dianas Grāmata”.

Atslēgvārdi: ASV kinematogrāfija, kino vēsture, melnbaltais kino

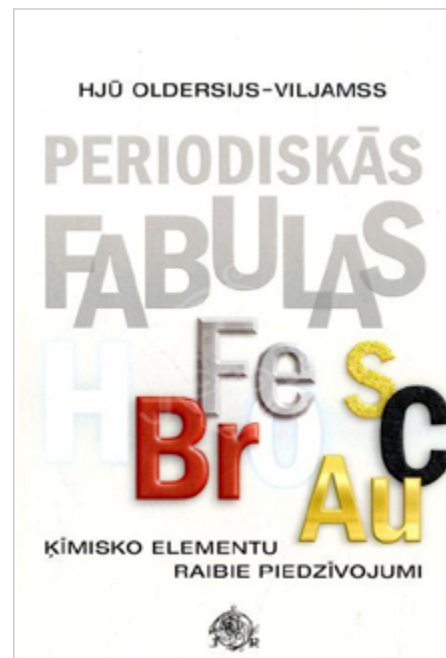

Fedja. Teodors. Tulio. Sast. Kristīne Želve. Rīga : Mansards, 2013. 214 lpp.

Kino gardēžu aprindās Tulio tiek uzskatīts par kulta režisoru. Somu režisors Aki Kaurismeki sauc viņu par „somu režisoru Nr. 1”. Pēc tam, kad 20. gadsimta 90. gados noskaidrojās, ka savdabīgais režisors ir mūsu tautietis, Kristīne Želve uzņēma dokumentālo filmu „Fedja” (2012). Ar grāmatu „Fedja. Teodors. Tulio” režisors – somu melodrāmu brīnumdaris – palēnām atgriežas dzimtenē. Patīkami un izglītojoši ir sapņot kopā ar Teuvo Tulio.

Turpinājums interesentiem: [apgāds „Mansards”](#).

Atslēgvārdi: kino vēsture, somu kinematogrāfija

Oldersijs-Viljamss, Hju. *Periodiskās fabulas: ķīmisko elementu raibie piedzīvojumi*. Rīga : Jāņa Rozes apg., 2013. 350 lpp.

Pateicoties Hju Oldersija-Viljamsa grāmatai „Periodiskās fabulas” esmu uzlabojusi savu vispārējās inteliģences līmeni, kurā nav nekā no augstās zinātnes, atomskaitļiem, molmasām un visa cita, kas parasti raksturīgs ķīmijai. Grāmata nav tikai par ķīmiju, bet arī par kultūru, arhitektūru, mākslu un zinātni. Protams, mēs nevaram eksistēt bez skābekļa un ūdens un Mendeļejeva periodiskā tabula ir neatņemama vides sastāvdaļa. Tāpat kā Amerikā dzīvojošā latviešu matemātiķe un māksliniece Daina Taimiņa hiperbolisko plakņu skaidrošanai palīgā ņēmusi tamborēšanu, žurnālists Hju Oldersijs-Viljamss, kuru interesē zinātne, ar interesantiem stāstiem radījis ķīmisko elementu raibos piedzīvojumus.

Turpinājums interesentiem: [apgāds „Jānis Roze”](#).

Atslēgvārdi: ķīmija, ķīmiskie elementi, zinātne

Sastādītāja: Liega Piešiņa
 Literārā redaktore, korektore: Māra Jēkabsone
 Maketētājas: Ilze Kalnbērziņa-Prā, Kristīne Deksnē

Rīga, 2014
 © Latvijas Nacionālā bibliotēka
 ISSN 2255-9698

Grava, Evelina. *Izkoptais ļaunums*.
 Rīga : Creative Global Company,
 2013. 520 lpp.

Tāpat kā Frederika Beigbedera romāns „14,99 eiro”, grāmata „Izkoptais ļaunums” atklāj, cik plaši un neaptverami tiek manipulēts ar cilvēci, t. i., ar mums, kas vēlamies uzlabot savu dzīves kvalitāti: ēst veselīgi, iegūt labu izglītību, labi izskatīties, moderni ģērbties. Psihoterapeite Evelina Grava, izceļot vērtīgākos teorētiskos atzinumus, praktiski ilustrē to, kas var būt psiholoģiski noderīgs mūsdienai cilvēkam un par ko ikdienā nemaz neaizdomājamies. Izkoptais ļaunums ir 21. gadsimta problēma Nr. 1. Tai pretī stājas veselais saprāts, lai vieglāk veiktu savu izvēli un iegūtu sirdsmieru, jo ir taču pagājis laiks, kad visiem jādomā vienādi un jāgrib viens un tas pats!

Turpinājums interesentiem: „Apollo”.

Atslēgvārdi: psihoterapija, psiholoģijas rokasgrāmata